

Regulamin wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w Politechnice Opolskiej

§ 1.

1. Regulamin wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w Politechnice Opolskiej, zwany dalej Regulaminem, określa zasady oraz tryb zgłaszania przez sygnalistów informacji o naruszeniu prawa i podejmowania działań następczych.
2. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o informacji o naruszeniu prawa należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w Politechnice Opolskiej w Opolu, zwanej dalej Uczelnią, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą w Uczelni, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa.
3. Przyjmowanie zgłoszeń naruszeń prawa jest elementem prawidłowego i bezpiecznego zarządzania Uczelnią i służy zwiększeniu efektywności wykrywania nieprawidłowości i podejmowania działań w celu ich eliminowania i ograniczania ryzyka na wszystkich poziomach organizacyjnych w Uczelni.
3. System przyjmowania zgłoszeń umożliwia sygnaliście zgłaszanie nieprawidłowości za pośrednictwem specjalnych, łatwo dostępnych kanałów, w sposób zapewniający rzetelne i niezależne rozpoznanie zgłoszenia oraz w sposób zapewniający ochronę sygnaliście przed działaniem odwetowym, represyjnym, dyskryminacyjnym lub innym rodzajem niesprawiedliwego traktowania sygnalisty, w związku z dokonaniem zgłoszeniem.

§ 2.

Ilekroć w Regulaminie jest mowa o:

- 1) komisji – rozumie się przez to komisję ds. zgłoszeń naruszeń prawa odpowiedzialną za analizę zgłoszenia i prowadzenie postępowania wyjaśniającego dotyczącego zgłoszenia oraz za podejmowanie działań następczych;
- 2) zgłoszeniu – rozumie się przez to informację o naruszeniu prawa przekazaną przez sygnalistę jako zgłoszenie wewnątrz Uczelni (zgłoszenie wewnętrzne), za pośrednictwem przeznaczonych do tego kanałów komunikacji;
- 3) sygnaliście – rozumie się przez to osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa w kontekście związanym z pracą, w tym pracownika, pracownika tymczasowego, byłego pracownika, osoby ubiegającej się o zatrudnienie, osoby świadczącej pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, stażysty, wolontariusza oraz praktykanta;
- 4) działaniu następczym – rozumie się przez to działanie mające na celu ocenę prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz przeciwdziałania naruszeniu prawa będącego przedmiotem zgłoszenia;
- 5) osobie, której dotyczy zgłoszenie – rozumie się przez to osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną wskazaną w zgłoszeniu jako osobę, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;
- 6) postępowaniu wyjaśniającym – rozumie się przez to postępowanie prowadzone przez komisję w związku ze złożonym zgłoszeniem;
- 7) kanale zgłaszania – rozumie się przez to techniczne i organizacyjne rozwiązania umożliwiające dokonywanie zgłoszenia;
- 8) działaniu odwetowym – rozumie się przez to działanie, zaniechanie, związane z pracą, spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym, naruszające lub mogące naruszyć prawa sygnalisty, wyrządzające lub mogące wyrządzić szkodę sygnaliście.

§ 3.

1. Jednostką odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń oraz sprawującą nadzór nad przyjmowaniem zgłoszeń jest Biuro Organizacyjno-Prawne.
2. Zgłoszenia rozpoznawane są przez komisję, powoływaną przez rektora, w skład której wchodzi co najmniej trzy osoby, w tym po jednym pracowniku Biura Organizacyjno-Prawnego oraz Działu Kadr. W przypadku dłuższej nieobecności członka komisji rektor może powołać

w jej miejsce inną osobę. Rektor może powołać doraźnie w skład komisji pracownika Uczelni, ze względu na posiadaną wiedzę specjalistyczną. Przewodniczącą komisji wyznacza rektor.

3. Członkowie komisji, co do których z treści zgłoszenia wynika, że mogą być w jakikolwiek sposób negatywnie zaangażowani w działanie lub zaniechanie stanowiące przedmiot zgłoszenia nie mogą uczestniczyć w rozpoznaniu takiego zgłoszenia. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, w miejsce osoby wyłączonej z prac komisji rektor powołuje inną osobę, w jej zastępstwie.
4. Pracownicy Biura Organizacyjno-Prawnego oraz członkowie komisji działają na podstawie pisemnych upoważnień i są zobowiązani do zachowania tajemnicy w zakresie informacji oraz danych osobowych, uzyskanych w związku z przyjętym zgłoszeniem. Obowiązek zachowania tajemnicy obowiązuje również po ustaniu stosunku pracy w Uczelni.
5. Sygnalista może dokonywać zgłoszeń za pośrednictwem następujących kanałów:
 - 1) adres email: nieprawidlowosci@po.edu.pl;
 - 2) pisemnie na adres: Politechnika Opolska w Opolu, Biuro Organizacyjno-Prawne, ul. Prószkowska 76 bud. nr 7, p.22, 45-758 Opole, w zamkniętej kopercie, z dopiskiem: „Zgłoszenie naruszenia prawa”;
 - 3) telefonicznie lub ustnie podczas osobistego spotkania, po wcześniejszym ustaleniu terminu spotkania z Biurem Organizacyjno-Prawnym (tel: 77 449 8213).
6. Zgłoszenie ustne jest dokumentowane, za zgodą sygnalisty, w formie: nagrania rozmowy lub kompletnej i dokładnej transkrypcji rozmowy.
7. Zgłoszenie ustne dokonane podczas osobistego spotkania, za zgodą sygnalisty, jest dokumentowane w formie: nagrania rozmowy lub protokołu spotkania odtwarzającego jego dokładny przebieg.
8. Sygnalista może dokonać sprawdzenia, poprawienia i zatwierdzenia transkrypcji rozmowy lub protokołu spotkania.
9. W przypadku braku zgody sygnalisty na udokumentowanie zgłoszenia, zgłoszenie traktuje się jako zgłoszenie anonimowe.
10. Składane zgłoszenie powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie przedmiotu zgłoszenia oraz powinno zawierać następujące informacje:

- 1) datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia prawa lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu prawa;
 - 2) opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia prawa;
 - 3) wskazanie osoby lub osób, których dotyczy zgłoszenie;
 - 4) wskazanie ewentualnego świadka lub świadków naruszenia prawa;
 - 5) wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje sygnalista, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania zgłoszenia;
 - 6) wskazanie preferowanego sposobu kontaktu zwrotnego;
 - 7) w przypadku zgłoszenia pisemnego – wypełnienie oświadczenia, o treści: „Zapoznałem / am się z Regulaminem” opatrzone czytelnym podpisem i datą.
11. Uczelnia rozpoznaje zgłoszenia anonimowe, z zastrzeżeniem, że w zakresie informacji przekazywanej sygnaliście, nie stosuje się postanowień § 4 ust. 4, 7 i 8.
12. Zgłoszenie może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze. Zakazane jest świadome składanie nieprawdziwego zgłoszenia.
13. W przypadku ustalenia w toku postępowania wyjaśniającego, że w zgłoszeniu świadomie podano nieprawdę lub zatajono prawdę, dokonujący zgłoszenia może zostać pociągnięty do odpowiedzialności porządkowej określonej w Kodeksie pracy. Zachowanie takie może być również zakwalifikowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych i jako takie skutkować rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia.

§ 4.

1. Dostęp do kanałów zgłaszania posiadają pracownicy Biura Organizacyjno-Prawnego.
2. Po otrzymaniu zgłoszenia, pracownik Biura Organizacyjno-Prawnego przekazuje je niezwłocznie komisji.
3. Komisja dokonuje pseudonimizacji danych sygnalisty, świadków, osoby, której dotyczy zgłoszenie i innych osób, o których mowa w § 5 ust. 5 oraz wszelkich informacji, które mogą doprowadzić do identyfikacji tych osób oraz nadaje sygnaturę sprawie, którą będą się posługiwać

członkowie komisji podczas prowadzenia działań następnych, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4.

4. Komisja nie dokonuje pseudonimizacji danych sygnalisty, jeżeli sygnalista wyraził jednoznaczną zgodę na upublicznienie jego danych.
5. Sygnalista otrzymuje w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez Uczelnię zgłoszenia, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia, chyba że nie wskazał on adresu, na który należy przekazać potwierdzenie.
6. Komisja może zdecydować o odstąpieniu od przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sytuacji, gdy:
 - 1) zgłoszenie jest w oczywisty sposób nieprawdziwe lub niemożliwe jest uzyskanie informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania wyjaśniającego;
 - 2) zgłoszenie nie dotyczy sytuacji, o której mowa w § 1 ust. 2;
 - 3) zgłoszenie nie dotyczy naruszenia prawa, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów;
 - 4) zgłoszenie nie spełnia co najmniej wymogów, o których mowa w § 3 ust. 10 pkt 1-3 i 5.
7. Jeżeli zgłoszenie pozwala na przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, następuje jego niezwłoczne wszczęcie.
8. Komisja w trakcie postępowania wyjaśniającego, ma prawo:
 - 1) występować do sygnalisty o dodatkowe informacje dotyczące zgłoszenia i przekazywać informacje zwrotne dotyczące zgłoszenia, w szczególności zwracać się o uzupełnienie informacji, o których mowa w § 3 ust. 10;
 - 2) przeprowadzać rozmowę z pracownikiem, osobą świadczącą pracę na rzecz Uczelni na innej podstawie niż stosunek pracy oraz w razie potrzeby okazać w trakcie rozmowy dokumenty i poprosić o wyjaśnienia, dbając o nieujawnienie danych sygnalisty oraz osób lub jednostki organizacyjnej, o których mowa w § 5 ust. 5;
 - 3) pobrać od osoby, o której mowa w pkt 2 oświadczenie o zachowaniu poufności;
 - 4) sporządzić protokół z rozmowy, podpisany przez osobę, o której mowa w pkt 2;

- 5) wglądu we wszelkie dokumenty, rejestry będące w posiadaniu Uczelni, związane lub mogące mieć związek z przedmiotem zgłoszenia oraz służące wyjaśnieniu sprawy.
9. Komisja rozpoznaje zgłoszenie, podejmuje działania następne, przekazuje informacje zwrotne bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia, w terminie 3 miesięcy od upływu 7 dni od dokonania zgłoszenia.
10. Komisja rozpoznaje zgłoszenie i podejmuje rozstrzygnięcie większością głosów, a w przypadku równej ilości głosów, decyduje głos przewodniczącego komisji.
11. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego komisja podejmuje rozstrzygnięcie co do zasadności zgłoszenia. W przypadku zgłoszenia zasadnego, komisja przedstawia rektorowi rekomendacje o działaniach naprawczych lub dyscyplinujących w stosunku do osoby lub osób, które dokonały naruszenia prawa oraz rekomendacje, których celem jest wyeliminowanie i zapobieganie tożsamym lub podobnym naruszeniom co opisane w zgłoszeniu, w przyszłości.
12. W przypadku negatywnej weryfikacji zgłoszenia, komisja przekazuje niezwłocznie sygnaliście oraz osobie, której zgłoszenie dotyczy, informację o dokonanym zgłoszeniu oraz o przeprowadzonej weryfikacji.

§ 5.

1. Wprowadza się bezwzględny zakaz podejmowania działań odwetowych wobec sygnalisty, który dokonał zgłoszenia, zarówno wewnętrznego jak i zewnętrznego, a także ujawnienia publicznego.
2. Podejmowanie działania odwetowego wobec sygnalisty będzie traktowane jako naruszenie Regulaminu oraz może skutkować odpowiedzialnością porządkową lub rozwiązaniem umowy o pracę z pracownikiem podejmującym działania odwetowe.
3. Zakazuje się stosowanie wobec sygnalisty jako działania odwetowego, w szczególności: odmowy nawiązania stosunku pracy, wypowiedzenia lub rozwiązania bez wypowiedzenia stosunku pracy, niezawarcia umowy o pracę na czas określony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, niezawarcia kolejnej umowy o pracę na czas określony lub niezawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony, po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony – w sytuacji gdy pracownik miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa, obniżenia wynagrodzenia za pracę, wstrzymanie awansu albo

pominięcie przy awansowaniu, pominięcia przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą, przeniesienia pracownika na niższe stanowisko pracy, zawieszenia w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych, przekazania innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków pracowniczych, niekorzystną zmianę miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy, negatywną ocenę wyników pracy lub negatywną opinię o pracy, nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej lub środka o podobnym charakterze, wstrzymania udziału lub pominięcie w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe, nieuzasadnionego skierowania na badanie lekarskie, w tym badania psychiatryczne, o ile przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badanie, działania zmierzającego do utrudnienia znalezienia w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego - chyba że Uczelnia udowodni, że kierowała się obiektywnymi powodami.

4. Za niekorzystne traktowanie sygnalisty uważa się także groźbę lub próbę zastosowania środka określonego w ust. 3, chyba że Uczelnia udowodni, że stosując środek, o którym mowa w ust. 3, kierowała się obiektywnymi powodami.
5. Postanowienia niniejszego paragrafu zakazujące podejmowania działań odwetowych stosuje się odpowiednio do osoby fizycznej, pomagającej sygnaliście w dokonaniu zgłoszenia lub powiązanej z sygnalistą.

§ 6.

1. Zachowanie poufności ma na celu zagwarantowanie poczucia bezpieczeństwa sygnaliście oraz minimalizację ryzyka wystąpienia działań odwetowych lub represyjnych. Sygnalista, który dokonał zgłoszenia, a którego dane osobowe zostały w sposób nieuprawniony ujawnione, powinien niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadomić komisję. Komisja zobowiązana jest podjąć działania mające na celu ochronę sygnalisty.
2. Dane identyfikujące sygnalistę, jak również wszystkie informacje umożliwiające jego rozpoznanie, nie będą ujawniane podmiotom, których dotyczy zgłoszenie, osobom trzecim ani innym pracownikom i współpracownikom Uczelni, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3-4.
3. Dane osobowe sygnalisty oraz inne informacje umożliwiające jego identyfikację podlegają ujawnieniu uprawnionym organom publicznym lub sądom, jeżeli ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym

obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z toczącymi się postępowaniami.

4. Dane osobowe sygnalisty oraz inne informacje umożliwiające jego identyfikację mogą zostać ujawnione, jeżeli sygnalista zostanie poinformowany komu, w jakim zakresie i celu mają być udostępnione dane osobowe, a sygnalista wyrazi wyraźną i dobrowolną zgodę na ich ujawnienie.
5. Dane osobowe osoby, której dotyczy zgłoszenie, podlega wymogom zachowania poufności w analogicznym zakresie, co dane osobowe sygnalisty.
6. Wszelka dokumentacja dotycząca zgłoszenia oraz przeprowadzania postępowania wyjaśniającego i podejmowanych działań następnych jest przechowywana w sposób uniemożliwiający dostęp do niej osobom nieupoważnionym.

§ 7.

1. Każde zgłoszenie sygnalisty podlega zarejestrowaniu w rejestrze zgłoszeń, niezależnie od dalszego przebiegu postępowania wyjaśniającego.
2. Rejestr zgłoszeń prowadzi w formie elektronicznej upoważniony pracownik Biura Organizacyjno-Prawnego.
3. Rejestr zgłoszeń zawiera:
 - 1) numer zgłoszenia;
 - 2) przedmiot zgłoszenia;
 - 3) imię i nazwisko sygnalisty wraz z adresem do kontaktu, o ile zgłoszenie nie zostało dokonane anonimowo, ewentualnie inne dane identyfikujące sygnalistę;
 - 4) imię i nazwisko osoby, której dotyczy zgłoszenie, ewentualnie inne dane identyfikujące osobę;
 - 5) datę dokonania zgłoszenia;
 - 6) dane członków komisji;
 - 7) informację o podjętych w wyniku zgłoszenia działaniach;
 - 8) datę zakończenia sprawy.

4. Rejestr zgłoszeń prowadzony jest z zachowaniem zasad poufności, a dane osobowe oraz inne informacje są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następne lub po zakończeniu postępowań rozpoczętych tymi działaniami.
5. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 4, dane osobowe oraz dokumenty dotyczące zgłoszenia podlegają zniszczeniu przez komisję.
6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do dokumentów, które dołączono do akt postępowania przygotowawczego lub sądowego.

§ 8.

1. Sygnaliście przysługuje niezależnie od zgłoszenia, o którym mowa w Regulaminie, prawo dokonania zgłoszenia zewnętrznego do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organów publicznych oraz do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności gdy: w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w Regulaminie Uczelnia nie podejmie działań następnych lub nie przekaże informacji zwrotnej lub sygnalista ma uzasadnione podstawy żeby sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub dokonanie zgłoszenia wewnętrznego narazi go na działania odwetowe, lub w przypadku dokonania zgłoszenia wewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa przez Uczelnię z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów, lub możliwość istnienia zмовы między Uczelnią, a sprawcą naruszenia prawa, lub udziału Uczelni w naruszeniu prawa.
2. Informacja na temat sposobu dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do Rzecznika Praw Obywatelskich, organów publicznych, instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej znajduje się na stronach internetowych wymienionych podmiotów.
3. Zgłoszenie dokonane do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organów publicznych, oraz do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej, z pominięciem procedury zgłoszenia przewidzianej w Regulaminie nie skutkuje pozbawieniem sygnalisty ochrony.

§ 9.

1. W zakresie spraw, o których mowa w Regulaminie wprowadza się do stosowania klauzulę informacyjną oraz formularz zgłoszenia stanowiące odpowiednio załączniki nr 1 i 2 do Regulaminu.
2. Regulamin wraz z informacją o osobach powołanych przez rektora do zajmowania się sprawami zgłoszeń, udostępniany jest:
 - 1) pracownikom Uczelni oraz osobom świadczącym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej – na stronie intranetowej Uczelni w zakładce „pracownik”;
 - 2) osobom uczestniczącym w procesie rekrutacji, innych negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy – wraz z dokumentami rekrutacyjnymi, negocjacyjnymi, projektami umów np. o staż, wolontariat, praktykę.
3. Zobowiązuje się osoby, o których mowa w ust. 2, do zapoznania się z treścią Regulaminu i jego stosowania.

§ 10.

W sprawach nieuregulowanych w Regulaminie zastosowanie mają przepisy:

- 1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii;
- 2) ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928).